

## การวิเคราะห์การจัดสรรทุนการศึกษา มหาวิทยาลัยแม่โจ้-ชุมพร ระหว่างปีการศึกษา 2563-2565

### Analysis of scholarship allocation Maejo University-Chumphon During the academic year 2020-2022

ณรงค์ โยธิน<sup>1\*</sup>

Narong Yotin<sup>1\*</sup>

นักแนะแนวการศึกษาและอาชีพ ชำนาญการ มหาวิทยาลัยแม่โจ้-ชุมพร E-mail : new\_tds72@hotmail.com<sup>1</sup>

Educational and Career Counselor Specialist, Maejo University at Chumphon, E-mail: new\_tds72@hotmail.com<sup>1</sup>

Corresponding author E-mail: E-mail : new\_tds72@hotmail.com<sup>\*</sup>

Received: 29 October 2024; Revised: 11 June 2025; Accepted: 11 June 2025

#### บทคัดย่อ

การวิเคราะห์การจัดสรรทุนการศึกษา มหาวิทยาลัยแม่โจ้-ชุมพร ระหว่างปีการศึกษา 2563-2565 โดยมีวัตถุประสงค์การ ดังนี้ 1.เพื่อเป็นข้อมูลในการดำเนินงานจัดสรรทุนการศึกษา มหาวิทยาลัยแม่โจ้-ชุมพร 2.เพื่อเปรียบเทียบงบประมาณที่ได้รับการจัดสรรทุนการศึกษา มหาวิทยาลัยแม่โจ้-ชุมพร ระหว่างปีการศึกษา 2563-2565 ผู้วิเคราะห์จึงได้จัดทำการศึกษาวิเคราะห์การจัดสรรทุนการศึกษา มหาวิทยาลัยแม่โจ้-ชุมพร ระหว่างปีการศึกษา 2563-2565 ซึ่งในแต่ละปีการศึกษาที่ผ่านมา มีจำนวนนักศึกษาที่สมัครขอรับทุนการศึกษา และจำนวนทุนการศึกษา ในแต่ละปีการศึกษาแตกต่างกันไปเพื่อจะได้รับความทราบข้อมูลทุนการศึกษาที่ได้รับการจัดสรร และนำข้อมูลที่ได้จากผลการวิเคราะห์นำมาเปรียบเทียบงบประมาณที่ได้รับการจัดสรรทุนการศึกษาในแต่ละปีการศึกษา เสนอผู้บริหารเพื่อใช้ประกอบการพิจารณาจัดสรรทุนการศึกษาในแต่ละปีการศึกษา ให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่อไป กลุ่มประชากร : นักศึกษาปัจจุบันที่กำลังศึกษาอยู่ในมหาวิทยาลัยแม่โจ้-ชุมพร ในปีการศึกษา 2563-2565 ที่เคยสมัครหรือได้รับทุนการศึกษา กลุ่มตัวอย่าง : ใช้การสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) โดยแบ่งนักศึกษาออกเป็นชั้นภูมิ เช่น ชั้นปี (2563, 2564, 2565), คณะ/สาขาวิชา, เพื่อให้ได้กลุ่มตัวอย่างที่เป็นตัวแทนที่เหมาะสม กำหนดขนาดตัวอย่างโดยใช้สูตรคำนวณขนาดตัวอย่างของ Taro Yamane โดยตั้งเป้าหมายกลุ่มตัวอย่างที่ประมาณ 200-300 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล แบบสอบถาม (Questionnaire): สำหรับการเก็บข้อมูลเชิงปริมาณ ออกแบบมาตามวัดแบบมาตราส่วนประมาณค่าของลิเคิร์ท (Likert Scale) 5 ระดับ การวิเคราะห์ข้อมูล ใช้โปรแกรมสถิติ ( SPSS) ในการวิเคราะห์ข้อมูลตามสถิติที่กำหนด

ผลการวิเคราะห์พบว่า ในปีการศึกษา 2564 มีจำนวนนักศึกษาสมัครขอรับทุนการศึกษา มากที่สุด จำนวน 60 คน คิดเป็นร้อยละ 56.07 จากจำนวนนักศึกษาระดับปริญญาตรี 107 คน รองลงมาคือปีการศึกษา 2563 มีจำนวนนักศึกษาสมัครขอรับทุนการศึกษา มากที่สุด จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 26.31 จากจำนวนนักศึกษาระดับปริญญาตรี 76 คน และน้อยที่สุด คือปีการศึกษา 2565 มีจำนวนนักศึกษาสมัครขอรับทุนการศึกษา มากที่สุด จำนวน 35 คน คิดเป็นร้อยละ 12.32 จากจำนวนนักศึกษาระดับปริญญาตรี 284 คน

**คำสำคัญ :** ทุนการศึกษา, การวิเคราะห์, การจัดสรรทุนการศึกษา

## Abstract

Analysis of scholarship allocation at Maejo University-Chumphon during the academic year 2020-2022 with the following objectives: 1. To be information for the operation of scholarship allocation at Maejo University-Chumphon. 2. To compare the budget allocated to scholarships at Maejo University-Chumphon during the academic year 2020-2022. Therefore, the analyst has conducted an analysis of scholarship allocation at Maejo University-Chumphon during the academic year 2020-2022. In each academic year, the number of students applying for scholarships and the amount of scholarships in each academic year were different. This is to obtain information on the allocated scholarships and to use the information obtained from the analysis results to compare the budget allocated to scholarships in each academic year to present to the administrators for consideration in allocating scholarships in each academic year for efficiency and effectiveness. Population: Current students studying at Maejo University-Chumphon in the academic year 2020-2022 who have applied for or received scholarships. Sample: Stratified Random Sampling was used, dividing students into strata, such as year (2020, 2021, 2022), faculty/field of study, to obtain a representative sample that is appropriate. The sample size was determined using Taro Yamane's sample size calculation formula, with a target sample of approximately 200-300 people. Tools used for data collection Questionnaire: For quantitative data collection, a 5-level Likert scale was designed. Data analysis Use SPSS to analyze data according to the specified statistics.

The analysis results found that in the academic year 2021, the number of students applying for scholarships was the highest, at 60 people, or 56.07 percent of the 107 undergraduate

students. The second highest number was in the academic year 2020, at 20 people, or 26.31 percent of the 76 undergraduate students. The lowest number was in the academic year 2022, at 35 people, or 12.32 percent of the 284 undergraduate students.

**Keywords:** Scholarships, Analysis, Scholarship allocation

## บทนำ

มหาวิทยาลัยแม่โจ้-ชุมพร ได้รับการสนับสนุนด้านเงินทุนการศึกษาจากองค์การ ภาครัฐบาล ภาคเอกชน มูลนิธิ ธนาคาร บริษัท สมาคม ผู้มีจิตศรัทธา และจัดสรรจากงบประมาณเงินรายได้มหาวิทยาลัยแม่โจ้-ชุมพร ส่วนหนึ่ง เพื่อช่วยเหลือสนับสนุนนักศึกษาที่เรียนดี มีความประพฤติดี แต่ขาดแคลน ทุนทรัพย์ ให้สามารถศึกษาจนสำเร็จเป็นบัณฑิตที่มีคุณภาพ ออกไปพัฒนาสังคมและประเทศชาติ ดังนั้นการจัดสรรและการพิจารณาคัดเลือกนักศึกษาที่มีคุณสมบัติเหมาะสม เพื่อเข้ารับทุนการศึกษามหาวิทยาลัยแม่โจ้-ชุมพร จึงแต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาทุนการศึกษามหาวิทยาลัยแม่โจ้-ชุมพร ซึ่งเป็นผู้บริหาร ผู้แทนจากหลักสูตรสาขาวิชา ดำเนินการตาม ข้อบังคับ ระเบียบ ประกาศ หลักเกณฑ์ ข้อปฏิบัติ เพื่อใช้ในการจัดสรรและพิจารณาคัดเลือกนักศึกษาเข้ารับทุนการศึกษา โดยให้ดำเนินการและเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของผู้บริจาคเงินทุนการศึกษา และนโยบายของมหาวิทยาลัยแม่โจ้-ชุมพร ซึ่งในแต่ละปีการศึกษา งานทุนการศึกษา มหาวิทยาลัยแม่โจ้-ชุมพร จะจัดทำสรุปรายงานประจำปี การศึกษา พร้อมทั้งจัดเตรียมสรุปข้อมูลทุนการศึกษาประจำปีการศึกษา เพื่อส่งงานทุนการศึกษาและให้คำปรึกษา กองพัฒนานักศึกษา มหาวิทยาลัยแม่โจ้ เพื่อรวบรวมข้อมูลชื่อทุนการศึกษา จำนวนทุนการศึกษา มูลค่าเงิน ทุนการศึกษา ที่มหาวิทยาลัยแม่โจ้-ชุมพร ได้รับการจัดสรร จากองค์การ ภาครัฐบาล ภาคเอกชน มูลนิธิ ธนาคาร บริษัท สมาคม ผู้มีจิตศรัทธา เพื่อนำข้อมูลที่ได้เสนอผู้บริหาร เพื่อใช้ประโยชน์ในด้านต่าง ๆ

ปัญหาด้านความเพียงพอและผลกระทบของทุน มิตินี้จะศึกษาว่า จำนวนทุนที่จัดสรรมีเพียงพอต่อความต้องการของนักศึกษาหรือไม่ และ จำนวนเงินทุนเหมาะสมกับค่าครองชีพในปัจจุบันเพียงใด นอกจากนี้ ยังรวมถึง การวิเคราะห์ว่าการจัดสรรทุนนั้น ตอบสนองต่อความจำเป็นเร่งด่วนของนักศึกษาได้จริงหรือไม่ และ มีการติดตาม ประเมินผลกระทบจากการได้รับทุนอย่างเป็นรูปธรรมหรือไม่ เพื่อให้แน่ใจว่าการลงทุนในการจัดสรรทุนนั้นส่งผลเชิงบวกต่อการศึกษาและชีวิตของนักศึกษาอย่างแท้จริง

จากความเป็นมาและความสำคัญดังกล่าว ผู้วิเคราะห์จึงได้จัดทำการศึกษาวิเคราะห์การจัดสรรทุนการศึกษามหาวิทยาลัยแม่โจ้-ชุมพร ระหว่างปีการศึกษา 2563-2565 ซึ่งในแต่ละปีการศึกษาที่ผ่านมา มีจำนวนนักศึกษาที่สมัครขอรับทุนการศึกษา และจำนวนทุนการศึกษา ในแต่ละปีการศึกษาแตกต่างกันไปเพื่อจะได้รับทราบข้อมูล

ทุนการศึกษาที่ได้รับการจัดสรร และนำข้อมูลที่ได้จากผลการวิเคราะห์นำมาเปรียบเทียบกับงบประมาณที่ได้รับการจัดสรรทุนการศึกษาในแต่ละปีการศึกษาเสนอผู้บริหารเพื่อใช้ประกอบการพิจารณาจัดสรรทุนการศึกษาในแต่ละปีการศึกษา ให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่อไป

### วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อเป็นข้อมูลในการดำเนินงานจัดสรรทุนการศึกษา มหาวิทยาลัยแม่โจ้-ชุมพร
2. เพื่อเปรียบเทียบกับงบประมาณที่ได้รับการจัดสรรทุนการศึกษา มหาวิทยาลัยแม่โจ้-ชุมพร ระหว่างปีการศึกษา 2563-2565

### กรอบแนวคิดการวิจัย

มหาวิทยาลัยแม่โจ้-ชุมพร ได้ตระหนักและมองเห็นภาพรวมในการช่วยเหลือผู้ด้อยโอกาสทางการศึกษา ปัจจุบันกลุ่มนักศึกษามหาวิทยาลัยแม่โจ้-ชุมพร ที่ขาดแคลนทุนทรัพย์ในการศึกษาทั้งหมด จะได้รับความช่วยเหลือทั้งในการจัดหาและจัดสรรทุนการศึกษา ให้นักศึกษาเหล่านั้นสามารถเรียนและใช้ชีวิตในรั้วมหาวิทยาลัยได้อย่างมีความสุขจนสำเร็จการศึกษาได้ นอกจากนี้ มหาวิทยาลัยแม่โจ้-ชุมพร ยังเล็งเห็นและต้องการช่วยเหลือกลุ่มนักเรียนด้อยโอกาสที่ขาดแม้กระทั่งทุนทรัพย์ในการสมัครสอบ รวมทั้งค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปสอบ มหาวิทยาลัยต้องส่งเสริมและสนับสนุนผู้ที่มหาวิทยาลัยรับเข้าศึกษาในมหาวิทยาลัย และนักศึกษาซึ่งขาดแคลนทุนทรัพย์อย่างแท้จริงให้มีโอกาสเรียนจนสำเร็จปริญญาตรี หลักเกณฑ์และวิธีการพิจารณาว่าผู้ใดขาดแคลนทุนทรัพย์อย่างแท้จริงให้เป็นไปตามข้อบังคับมหาวิทยาลัย

### แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

#### 1. กรอบแนวคิดทฤษฎีทุนมนุษย์

พรภัทร อินทรวรพัฒน์ (2557) พูดไว้ว่า ทฤษฎีทุนมนุษย์ (Human Capital Theory:HCT) ที่ถูกพัฒนาขึ้นโดย Becker (1964) ที่กล่าวว่า ผู้ที่พัฒนาความรู้ ทักษะความสามารถให้สูงขึ้น ก็จะมีค่าจ้าง เงินเดือนเพิ่มขึ้น ดังนั้นบุคคลจึงลงทุนในการศึกษา ทั้งในระบบ และนอกระบบ (เช่น การอบรม เป็นต้น) โดยคำนวณอัตราผลตอบแทนจากการลงทุน (Rate of Return) คล้ายกับการลงทุนในสินทรัพย์อื่น ๆ โดยที่อัตราผลตอบแทนจากการลงทุนทางการศึกษาสามารถคำนวณจากรายได้และผลตอบแทนจากการทำงานที่ผู้ลงทุน ในการพัฒนาทุนมนุษย์คาดว่าจะได้รับหลังสำเร็จการศึกษา ดังนั้นกำไร (Earning) จากการลงทุน ก็คือส่วนต่างของรายได้และผลตอบแทนจากการทำงานที่สูงกว่ารายได้และผลตอบแทนก่อนที่จะลงทุนในการพัฒนาตนเอง ด้วยการศึกษา

ดังนั้นรายได้ที่คาดว่าจะได้รับจากการไม่เข้ารับการพัฒนามนุษย์ จึงถือเป็นต้นทุนค่าเสียโอกาส (Opportunity Cost) ของการเข้าศึกษา

สำหรับประเด็นต้นทุนค่าเสียโอกาส จากการวิจัยของดิเรก ปัทมศิริวัฒน์ (2552) ได้ให้ข้อสมมุติฐานว่าการที่นักศึกษาเลือกที่จะศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาซึ่งมีต้นทุนค่าเสียโอกาสในการทำงานที่จะได้รับเงินค่าจ้างและสวัสดิการ แสดงว่าถ้าต้นทุนค่าเสียโอกาสในการศึกษาต่ำกว่าต้นทุนค่าเสียโอกาสในการทำงานในปัจจุบันนักศึกษาจึงจะเลือกศึกษาต่อ เพราะคาดการณ์ว่ารายได้เมื่อตนเองจบการศึกษาจะมากกว่ารายได้ทั้งหมด ทั้งรายได้จากการเลือกทำงานในปัจจุบัน หรือรายได้จากเงินโอนจากครอบครัว ขณะที่ต้นทุน (Cost) ในการลงทุน คือ ค่าใช้จ่ายเพื่อพัฒนามนุษย์ เช่น ค่าเล่าเรียน ค่าหน่วยกิต ค่าใช้จ่ายในการอบรมในหลักสูตรต่าง ๆ เป็นต้น และเมื่อประยุกต์ทฤษฎีดังกล่าวเข้ากับการลงทุนทางการศึกษาในระดับอุดมศึกษา ผลตอบแทนจากการลงทุนก็คือรายได้ในอนาคตเมื่อสำเร็จการศึกษา ดังนั้นตามทฤษฎีทุนมนุษย์ นักศึกษาย่อมมีความคาดหวังว่าเมื่อตนเองสำเร็จการศึกษา ก็จะมีงานทำและมีรายได้ส่วนบุคคลที่สูงขึ้นกว่าตอนเป็นนักศึกษาจึงเลือกที่จะเข้าเรียนในระดับอุดมศึกษา กับการลงทุนทางการศึกษา

## 2. แนวคิดเกี่ยวกับความเสมอภาคของโอกาสในการเข้ารับการศึกษ

แนวคิดเกี่ยวกับความเสมอภาคทางการศึกษา ได้มีการพัฒนาตามลำดับในระยะแรกเน้นอยู่ที่การให้ทุกคนได้รับการศึกษาที่เท่า ๆ กัน ซึ่งเป็นปรัชญาการจัดการศึกษาที่มุ่งรับใช้มวลชน (มะเตือ เสมอ อ้างถึงใน ศรารณ ศิริพันธุ์ 2544, หน้า 14) แต่เมื่อพิจารณาถึงความพร้อมและความจำเป็นของคนไม่เหมือนกันแล้ว ดังนั้นเพื่อให้เกิดความเป็นธรรมในสังคม จึงมีผู้นิยามความหมายของความเสมอภาคของโอกาสทางการศึกษาไว้ดังนี้

Coleman (อ้างถึงใน เสาร์ คำมาลัย 2541, หน้า 16) ได้สรุปความหมายของความเสมอภาคของโอกาสทางการศึกษาไว้ว่า เป็นการให้การศึกษาแก่เด็กทั่วไปในระดับที่สามารถจะลดความเหลื่อมล้ำซึ่งเป็นผลมาจากสภาพทางบ้านของเด็กและจะมีผลกระทบต่อชีวิตและการประกอบอาชีพของเด็กในอนาคต

Bowman (อ้างถึงใน เสาร์ คำมาลัย 2541, หน้า 16) ได้วิเคราะห์โอกาสการเข้ารับการศึกษไว้ดังนี้  
1. หมายถึง ให้เด็กได้ข้อมูลที่เพียงพอสำหรับการเลือกโรงเรียน ตลอดจนการเลือกที่จะเรียนต่อหรือจะทำงานเมื่อใด

มนัส สุวรรณ และประหยัด ปานดี (2532:83) ได้ศึกษาความต้องการและโอกาสทางการศึกษาระดับอุดมศึกษาในส่วนภูมิภาค มีความต้องการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษามากถึงประมาณ ร้อยละ 80 ของจำนวนทั้งหมด ส่วนที่เหลือส่วนใหญ่ยังไม่แน่ใจ หากรัฐได้กระจายโอกาสทางการศึกษาและเพิ่มสถาบันทางการศึกษาในส่วนภูมิภาค โดยขยายสาขาวิชาที่สอดคล้องกับความต้องการของการตลาดแรงงานแล้วจำนวนผู้ที่

ต้องการศึกษาต่อเชื่อว่าจะเพิ่มขึ้นนอกเหนือจากโอกาสทางการศึกษาดังกล่าวแล้วยังพบว่า อาชีพของผู้ปกครอง และฐานทางเศรษฐกิจของครอบครัวเป็นอุปสรรคที่สำคัญ ที่ทำให้นักเรียนส่วนหนึ่งเกิดความไม่แน่ใจในการศึกษาต่อ ดังนั้น กรณีของนักเรียนที่เรียนดี และมีความสามารถสูงรัฐควรจะได้สนับสนุนทางด้านการศึกษาล้ายคลึงกับ โครงการต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัยที่ให้โอกาสแก่นักเรียนในส่วนภูมิภาคที่เรียนดีโดยเพิ่มการสนับสนุนทางด้านทุนการศึกษา ทั้งจากครอบครัวและการระดมทุนจากภาคเอกชนให้มากขึ้น

จรัสศรี จุฑาจินดาเขต (2541) ได้ทำการวิเคราะห์งบประมาณแผ่นดิน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ประจำปีงบประมาณ 2535-2540 พบว่าคณะศึกษาศาสตร์ ได้รับจัดสรรงบประมาณแผ่นดินจากมหาวิทยาลัยขอนแก่น เพื่อมาใช้ในการดำเนินงานด้านการเรียนการสอนให้กับนักศึกษาในระหว่าง ปีงบประมาณ 2533-2540 โดยรวมงบประมาณที่ได้รับจัดสรรได้รับเพิ่มขึ้น/ลดลง ไม่สม่ำเสมอ เมื่อพิจารณา จำแนกงบดำเนินการและงบลงทุน พบว่างบดำเนินการจะมีการเพิ่มขึ้นทุกปีงบลงทุนในปีงบประมาณ 2535-2539 เพิ่มขึ้นมากส่วนปี 2540 ลดลงเปรียบเทียบการเพิ่มขึ้น/ลดลงงบดำเนินการและงบลงทุนเงินงบประมาณ โดยใช้ หลักการเปรียบเทียบปีฐานเคลื่อนที่พบว่างบประมาณได้รับจัดสรรในงบดำเนินการเพิ่มขึ้นสูงสุดในปี 2536 คิดเป็น ร้อยละ 30.57 ของเงินงบประมาณ 2535 ส่วนในปีงบประมาณที่ได้รับงบดำเนินการเพิ่มขึ้นในอัตราที่ต่ำคือ งบประมาณ 2538 คิดเป็นร้อยละ 5.47 ของงบประมาณ 2537 และปีงบประมาณสูงสุดในปีงบประมาณ 2538 คิด เป็นร้อยละ 47.02 และในปีงบประมาณ 2540 ลดลง คิดเป็นร้อยละ 91.45 ของงบประมาณ 2539

วิเคราะห์เปรียบเทียบงบประมาณที่ได้รับจัดสรรกับรายจ่ายจริงปี 2535-2540 จำแนกตามหมวดรายจ่าย ค่าตอบแทน ค่าใช้สอย ค่าวัสดุ และค่าสาธารณูปโภค แต่ละแผนงาน งานบริหารทั่วไป หมวดค่าตอบแทน ค่าใช้สอย ค่าวัสดุ และค่าสาธารณูปโภค แต่ละแผนงาน งานบริหารทั่วไป หมวดค่าตอบแทนรายจ่ายจริงจะมากกว่า งบประมาณที่ได้รับจัดสรร งบประมาณจัดการศึกษาสาขาศึกษาศาสตร์ หมวดค่าวัสดุจ่ายจริงมากกว่าได้รับ งบประมาณ งานสนับสนุนวิชาการเฉพาะสาขาศึกษาศาสตร์ หมวดค่าวัสดุ จ่ายจริงมากกว่าที่ได้รับงบประมาณ เมื่อนำงบประมาณที่ได้รับมาเปรียบเทียบในแต่ละปีงบประมาณ ระหว่างปีงบประมาณ 2535-2540 งบประมาณที่ได้รับจะเป็นงบดำเนินการมากกว่างบลงทุนทุกปี ยกเว้นปี 2538

อรุณศรี กางเพ็ง (2547) ได้วิเคราะห์เงินรายได้ ปีงบประมาณ 2543-2546 ของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น เห็นว่าข้อมูลสารสนเทศในด้านงบประมาณรายได้ที่ถูกต้องเป็นปัจจุบัน และทันสมัยสำหรับการวางแผนและการตัดสินใจสถานการณ์ในอนาคต เป็นสิ่งจำเป็น คณะฯ มีนโยบายให้หน่วยงานพัฒนาระบบ ข้อมูลสารสนเทศเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงานอันจะเป็นประโยชน์ต่อการวางแผนงบประมาณและการ พัฒนาหน่วยงานต่อไป เป็นการวิเคราะห์เงินรายได้ 4 ประเภท ได้แก่เงินผลประโยชน์เงินค่าธรรมเนียมการศึกษา ทุนการศึกษา เงินทุนวิจัยและเงินบริจาคอื่น ๆ และเงินรับฝาก ผลการศึกษาในภาพรวม พบว่าเงินรายได้คณะ ศึกษาศาสตรเพิ่มขึ้น ซึ่งแสดงว่าเงินรายได้ของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่นมีแนวโน้มสูงขึ้นใน



ปีงบประมาณต่อไป เมื่อพิจารณาในแต่ละประเภท พบว่าเงินรายได้ที่มาจากค่าธรรมเนียมการศึกษามากที่สุดและมีแนวโน้มสูงขึ้นในปีงบประมาณต่อไปรองลงมาได้แก่เงินทุนการศึกษา เงินทุนวิจัย และเงินบริจาคอื่น ๆ และเงินผลประโยชน์

อรุณศรี กางเพ็ง (2553) การวิเคราะห์เปรียบเทียบงบประมาณรายจ่ายเงินรายได้ปีงบประมาณ 2552 - 2553 ของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์และเปรียบเทียบงบประมาณรายจ่ายเงินรายได้ ปีงบประมาณ 2552-2553

### วิธีดำเนินการวิจัย

การวิเคราะห์การจัดสรรทุนการศึกษา มหาวิทยาลัยแม่โจ้-ชุมพร ระหว่างปีการศึกษา 2563-2565 ผู้วิเคราะห์ดำเนินการตามลำดับดังต่อไปนี้

#### 1. ขั้นตอนการดำเนินงาน

ผู้วิเคราะห์ได้ดำเนินการตามขั้นตอน ต่อไปนี้

##### 1.ขั้นเตรียมการ

- 1) กำหนดวัตถุประสงค์การวิเคราะห์
- 2) การเตรียมความพร้อมด้านเอกสาร และเครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูล

##### 2. ขั้นตอนการ

- 2.1. เก็บรวบรวมข้อมูล
- 2.2. จัดวางข้อมูลให้อยู่ในรูปแบบเดียวกันเพื่อสะดวกต่อการวิเคราะห์
- 2.3. เลือกเครื่องมือ/วิธีการวิเคราะห์
- 2.4. ดำเนินการวิเคราะห์
- 2.5. แปลความหมายและสรุปผลการวิเคราะห์

#### 2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นการตารางข้อมูลที่ผู้วิเคราะห์สร้างขึ้น ตารางข้อมูลเกี่ยวกับข้อมูลทุนการศึกษา จำแนกตามจำนวนนักศึกษาระดับปริญญาตรี ทั้งหมด จำแนกตามจำนวนนักศึกษาที่สมัครขอรับทุนการศึกษา จำแนกตามภาคการศึกษา จำแนกตามประเภททุนการศึกษา จำนวนเงินทุนการศึกษาที่ได้รับ จัดสรร

### 3. แหล่งข้อมูลและการเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการวิเคราะห์การจัดสรรทุนการศึกษา มหาวิทยาลัยแม่โจ้-ชุมพร ระหว่างปีการศึกษา 2563-2565 ในครั้งนี้ ผู้วิเคราะห์ได้เก็บรวบรวมข้อมูลจากการขอความอนุเคราะห์ข้อมูลจากทุกหลักสูตรสาขาวิชาในมหาวิทยาลัยแม่โจ้-ชุมพร และข้อมูลจากงานทุนการศึกษา มหาวิทยาลัยแม่โจ้-ชุมพร ที่เป็นหน่วยงานกลางด้านการดูแลและการจัดสรรทุนการศึกษา มหาวิทยาลัยแม่โจ้-ชุมพร ซึ่งผู้วิเคราะห์เป็นผู้เก็บรวบรวมและสรุปข้อมูล ส่งหน่วยงานมหาวิทยาลัยแม่โจ้-ชุมพร เพื่อจัดทำรายงานประจำปี

### 4. สถิติพื้นฐานที่ใช้

สูตรการหาค่าร้อยละ

$$P = F100/N$$

P แทน ร้อยละ

F แทน ความถี่ที่ต้องการแปลค่าให้เป็นร้อยละ

N แทน จำนวนความถี่ทั้งหมด

### 5. การวิเคราะห์ข้อมูลและการนำเสนอ

ผู้วิเคราะห์ดำเนินการวิเคราะห์โดยใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ โปรแกรม Microsoft Excel เพื่อคำนวณหาค่าร้อยละ ผลรวม และนำเสนอเป็นตารางและแผนภูมิรูปภาพ ประกอบความเรียง

#### ผลการศึกษา

#### 1. จำนวนนักศึกษาระดับปริญญาตรี ทั้งหมด และจำนวนนักศึกษาสมัครขอรับทุน

##### 1.1. จำนวนนักศึกษาระดับปริญญาตรี

เมื่อจำแนกตามจำนวนนักศึกษาที่สมัครขอรับทุนการศึกษาพบว่า ในปีการศึกษา 2564 มีจำนวนนักศึกษาสมัครขอรับทุนการศึกษา มากที่สุด จำนวน 60 คน คิดเป็นร้อยละ 56.07 จากจำนวนนักศึกษาระดับปริญญาตรี 107 คน รองลงมาคือปีการศึกษา 2563 มีจำนวนนักศึกษาสมัครขอรับทุนการศึกษา มากที่สุด จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 26.31 จากจำนวนนักศึกษาระดับปริญญาตรี 76 คน และน้อยที่สุด คือปีการศึกษา 2565 มีจำนวนนักศึกษาสมัครขอรับทุนการศึกษา มากที่สุด จำนวน 35 คน คิดเป็นร้อยละ 12.32 จากจำนวนนักศึกษาระดับปริญญาตรี 284 คน

##### 1.2. จำนวนนักศึกษาสมัครขอรับทุน



เมื่อจำแนกตามภาคการศึกษาพบว่า ในภาคการศึกษาต้น จำนวนนักศึกษาสมัครขอรับทุนการศึกษา ในปีการศึกษา 2564 มากที่สุด จำนวน 45 คน รองลงมา คือ ปีการศึกษา 2565 จำนวน 26 คน และน้อยที่สุด คือ ปีการศึกษา 2563 จำนวน 15 คน

ในภาคการศึกษาปลาย พบว่าจำนวนนักศึกษาสมัครขอรับทุนการศึกษา ในปีการศึกษา 2564 มากที่สุด จำนวน 15 คน รองลงมา คือ ปีการศึกษา 2565 จำนวน 9 คน และน้อยที่สุด คือ ปีการศึกษา 2563 จำนวน 5 คน

## **2. จำนวนทุนการศึกษา มหาวิทยาลัยแม่โจ้-ชุมพร ได้รับการจัดสรร**

ในปีการศึกษา 2563-2565 รวมเป็นจำนวนทุนการศึกษาทั้งสิ้น 80 ทุน ในปีการศึกษา 2565 มีจำนวนทุนการศึกษาที่ได้รับการจัดสรรมากที่สุด จำนวน 35 ทุน รองลงมา คือ ปีการศึกษา 2564 จำนวน 30 ทุน และน้อยที่สุด คือ ปีการศึกษา 2563 จำนวน 15 ทุน

## **3. จำนวนเงินทุนการศึกษา มหาวิทยาลัยแม่โจ้-ชุมพร ได้รับการจัดสรร**

เงินทุนการศึกษาที่มหาวิทยาลัยแม่โจ้-ชุมพร ได้รับจัดสรรทั้งหมดในปีการศึกษา 2563-2565 รวมเป็นจำนวนเงินทั้งสิ้น 315,000 บาท ในปีการศึกษา 2565 ได้รับจัดสรรมากที่สุด จำนวนเงิน 155,000 บาท รองลงมา คือ ปีการศึกษา 2564 จำนวนเงิน 100,000 บาท และได้รับจัดสรรน้อยที่สุด คือ ปีการศึกษา 2563 จำนวนเงิน 60,000 บาท

### **3.1. จำนวนเงินทุนการศึกษาที่มหาวิทยาลัยแม่โจ้-ชุมพร ได้รับการจัดสรรในปีการศึกษา 2563**

เมื่อจำแนกตามประเภททุน พบว่าจำนวนเงินทุนการศึกษาที่มหาวิทยาลัยแม่โจ้-ชุมพร ได้รับการจัดสรรในปีการศึกษา 2563 รวมเป็นจำนวนเงินทั้งสิ้น 60,000 บาท ทุนการศึกษาจากเงินรายได้มหาวิทยาลัย ได้รับการจัดสรรมากที่สุด จำนวนเงิน 30,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 50 รองลงมา คือ ทุนการศึกษาภาคเอกชน (ผ่านมหาวิทยาลัยแม่โจ้-ชุมพร) จำนวนเงิน 20,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 33 และได้รับจัดสรรน้อยที่สุด คือ เงินทุนการศึกษาภาครัฐบาล จำนวน 10,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 17

### **3.2. จำนวนเงินทุนการศึกษาที่มหาวิทยาลัยแม่โจ้-ชุมพร ได้รับการจัดสรรในปีการศึกษา 2564**

เมื่อจำแนกตามประเภททุน พบว่าจำนวนเงินทุนการศึกษาที่มหาวิทยาลัยแม่โจ้-ชุมพร ได้รับการจัดสรรในปีการศึกษา 2564 รวมเป็นจำนวนเงินทั้งสิ้น 100,000 บาท ทุนการศึกษาจากเงินรายได้มหาวิทยาลัย ได้รับการจัดสรรมากที่สุด จำนวนเงิน 60,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 60 รองลงมา คือ ทุนการศึกษาภาคเอกชน (ผ่านมหาวิทยาลัยแม่โจ้-ชุมพร) จำนวนเงิน 30,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 30 และได้รับจัดสรรน้อยที่สุด คือ เงินทุนการศึกษาภาครัฐบาล จำนวน 10,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 10

### 3.3. จำนวนเงินทุนการศึกษาที่มหาวิทยาลัยแม่โจ้-ชุมพร ได้รับการจัดสรรในปีการศึกษา 2565

เมื่อจำแนกตามประเภททุน พบว่าจำนวนเงินทุนการศึกษาที่มหาวิทยาลัยแม่โจ้-ชุมพร ได้รับการจัดสรรในปีการศึกษา 2565 รวมเป็นจำนวนเงินทั้งสิ้น 155,000 บาท ทุนการศึกษาจากเงินรายได้มหาวิทยาลัย ได้รับการจัดสรรมากที่สุด จำนวนเงิน 115,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 74 รองลงมา คือ ทุนการศึกษาภาคเอกชน (ผ่านมหาวิทยาลัยแม่โจ้-ชุมพร) จำนวนเงิน 30,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 19 และได้รับจัดสรรน้อยที่สุด คือ เงินทุนการศึกษาภาครัฐบาล จำนวน 10,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 7

### 3.4. จำนวนเงินทุนการศึกษาที่มหาวิทยาลัยแม่โจ้-ชุมพร ได้รับการจัดสรร ระหว่างปีการศึกษา 2563 – 2565

เมื่อจำแนกตามประเภททุน พบว่าจำนวนเงินทุนการศึกษา มหาวิทยาลัยแม่โจ้-ชุมพร ได้รับการจัดสรรระหว่างปีการศึกษา 2563-2565 ยอดรวมเงินทุนทั้ง 3 ปีที่ผ่านมาที่มียอดเงินทุนการศึกษารวมทั้งสิ้นจำนวนมากที่สุด คือ เงินทุนการศึกษาจากเงินรายได้มหาวิทยาลัย ร้อยละ 65 รองลงมา คือ ทุนการศึกษาภาคเอกชน (ผ่านมหาวิทยาลัยแม่โจ้-ชุมพร) ร้อยละ 25 และมียอดเงินทุนการศึกษารวมทั้งสิ้นน้อยที่สุด คือ ทุนการศึกษาภาครัฐบาล ร้อยละ 10

วิเคราะห์ข้อมูลเชิงเปรียบเทียบ ระหว่างปีการศึกษา 2563-2565 ดังต่อไปนี้

## 4. จำนวนเงินทุนการศึกษา

### 4.1. จำนวนเงินทุนการศึกษา ระหว่างปีการศึกษา 2563-2564

พบว่า ปีการศึกษา 2564 มหาวิทยาลัยได้รับจัดสรรทุนการศึกษาเพิ่มขึ้น จากปีการศึกษา 2563 จำนวน 40,000 บาท

เมื่อจำแนกตามประเภททุนการศึกษา พบว่าในปีการศึกษา 2563 จำนวนเงินทุนการศึกษาของทุนการศึกษาจากเงินรายได้มหาวิทยาลัย ได้รับจัดสรรมากกว่า คิดเป็นร้อยละ 50 รองลงมา คือ ทุนการศึกษาภาคเอกชน (ผ่านมหาวิทยาลัยแม่โจ้-ชุมพร) คิดเป็นร้อยละ 33 และเงินทุนการศึกษาที่ได้รับจัดสรรน้อยที่สุด คือ ทุนการศึกษาภาครัฐบาล คิดเป็นร้อยละ 17

ในปีการศึกษา 2564 พบว่าจำนวนเงินทุนการศึกษาของทุนการศึกษาจากเงินรายได้มหาวิทยาลัย ได้รับจัดสรรมากกว่า คิดเป็นร้อยละ 60 รองลงมา คือ ทุนการศึกษาภาคเอกชน (ผ่านมหาวิทยาลัยแม่โจ้-ชุมพร) คิดเป็นร้อยละ 30 และเงินทุนการศึกษาที่ได้รับจัดสรรน้อยที่สุด คือ ทุนการศึกษาภาครัฐบาล คิดเป็นร้อยละ 10

### 4.2. จำนวนเงินทุนการศึกษา ระหว่างปีการศึกษา 2564-2565

พบว่าปีการศึกษา 2565 มหาวิทยาลัยได้รับจัดสรรทุนการศึกษาเพิ่มขึ้น จากปีการศึกษา 2564 จำนวน 55,000 บาท

เมื่อจำแนกตามประเภททุนการศึกษา พบว่าในปีการศึกษา 2564 จำนวนเงินทุนการศึกษาของทุนการศึกษาจากเงินรายได้มหาวิทยาลัย ได้รับจัดสรรมากกว่า คิดเป็นร้อยละ 60 รองลงมา คือ ทุนการศึกษาภาคเอกชน (ผ่านมหาวิทยาลัยแม่โจ้-ชุมพร) คิดเป็นร้อยละ 30 และเงินทุนการศึกษาที่ได้รับจัดสรรน้อยที่สุด คือ ทุนการศึกษาภาครัฐบาล คิดเป็นร้อยละ 10

ในปีการศึกษา 2565 พบว่าจำนวนเงินทุนการศึกษาของทุนการศึกษาจากเงินรายได้มหาวิทยาลัย ได้รับจัดสรรมากกว่า คิดเป็นร้อยละ 74 รองลงมา คือ ทุนการศึกษาภาคเอกชน (ผ่านมหาวิทยาลัยแม่โจ้-ชุมพร) คิดเป็นร้อยละ 19 และเงินทุนการศึกษาที่ได้รับจัดสรรน้อยที่สุด คือ ทุนการศึกษาภาครัฐบาล คิดเป็นร้อยละ 7

### สรุปและข้อเสนอแนะ

จากการวิเคราะห์ งบประมาณการจัดสรรทุนการศึกษา มหาวิทยาลัยแม่โจ้-ชุมพร ระหว่างปีการศึกษา 2563-2565 ของงานทุนการศึกษา มหาวิทยาลัยแม่โจ้-ชุมพร มีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ควรทำการวิเคราะห์งบประมาณการจัดสรรทุนการศึกษา มหาวิทยาลัยแม่โจ้-ชุมพร อย่างต่อเนื่องเป็นประจำทุกปี เนื่องจากข้อมูลที่ได้รับจากผลการวิเคราะห์ได้นำเสนอให้ผู้บริหารได้ทราบถึงจำนวนทุนที่ได้รับจัดสรรในแต่ละปีการศึกษา จำนวนเงินทุนการศึกษาที่ได้รับจัดสรรจากปีที่ผ่านมา มีแนวโน้มลดลงหรือเพิ่มขึ้น เพื่อเป็นข้อมูลการบริหารงบประมาณของงานทุนการศึกษา มหาวิทยาลัยแม่โจ้-ชุมพร ในการประมาณการรายจ่ายเงินทุนการศึกษา

2. ควรทำการวิเคราะห์ข้อมูลนักศึกษาที่ขอรับทุนการศึกษา เพื่อจะได้นำข้อมูลสรุปประกอบการเสนอผู้บริหารและเจ้าของทุนการศึกษาทราบถึงความขาดแคลนของนักศึกษา

3. นอกจากนี้ควรต้องเพิ่มในส่วนของการประชาสัมพันธ์ ข่าวสารการรับสมัครขอรับทุนการศึกษาเพื่อให้ นักศึกษากลุ่มเป้าหมายได้รับทราบข้อมูลอย่างรวดเร็ว หลากหลายช่องทาง

### เอกสารอ้างอิง

- ดิเรก ปัทมสิริวัฒน์. (2551). การคลังเพื่อการศึกษา : สันเขื่อนการศึกษาเพื่อพัฒนาทุนมนุษย์และลดความเหลื่อมล้ำ กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- อารี พันธมน. (2538 : 179-182). จิตวิทยาการเรียนการสอน. กรุงเทพฯ : เลิฟแอนด์ลิฟเพรส.
- เจือจันทร์ จงสถิตอยู่. (2524, ธันวาคม-2525, มกราคม). ความต้องการทางการศึกษา : โอกาสและทางเลือก. วารสารการศึกษาแห่งชาติ. 16(2) : 17-23.

ศรารวรรณ ศิริพันธุ์.2544. ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกศึกษาต่อในระดับปริญญาโท ด้านคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศ ของบัณฑิตด้านคอมพิวเตอร์และ เทคโนโลยีสารสนเทศ สถาบันอุดมศึกษาของรัฐในสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย ใน เขตกรุงเทพฯ.

วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาวิชา คอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศ.มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี.

เสาร์คำ คำมาลัย. 2541.ความเสมอภาคของโอกาสการเข้าศึกษาในสถาบันราชภัฏ เชียงใหม่ ปีการศึกษา 2540. นิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา เศรษฐศาสตร์เกษตร.มหาวิทยาลัยแม่โจ้.

จรัสศรี จุฑาจินดาเขต (2541).วิเคราะห์งบประมาณแผ่นดิน คณะศึกษาศาสตร์ ประจำปีงบประมาณ 2535-2540.

อรุณศรี กางเพ็ง (2542). วิเคราะห์งบประมาณแผ่นดิน คณะศึกษาศาสตร์ ประจำปีงบประมาณ 2541-2542.